

Pomhaj Bóh!

Syli spěval,
Vilnje dělat,
Strovja cje
Sswójbny statok,
A twój kwyatok
Srady je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubošč ma;
Bóh pak kwyerny
Psches spät merny
Czerwoscž da.

Njeh ty spěva, d
Sswérni dželach
Wschédne dny;
Džen pak kwyath,
Duski dath,
Wotpocži ty.

S njebjek mana
Njeh czi lhmana
Žiwnoscž je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wolschew cje!

F.

Szerebske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kózdu šobotu w Ssmolerjez knihiczhchceri w Budyschinje a je tam sa schtwortslétnu pschedplatu 40 np. dostacž.

18. njedžela po kwy. Trojiz.

Jap. st. 19, 23.—40.

Pawol je w lubošči k Židam a pohanam evangelij měra pschedpovjedał. Sa džak šo sběžt pschedcziwo njemu sběhnie. Hacžrunje je tón podawk řudžazy, wón je tola tež powucžazy, dokelž naš wucži, tak ſebi kwyet a kſchecžijanstwo napschedcziwo ſtejitej.

Kſchecžijanstwo w bědzenju kwyeta.

1. Wojowanje kwyeta pschedcziwo kſchecžijanstwu.

Kſchecžijanstwo ſu wot ſpočatka hanili, ale tež ſ rošhorjenjom pschedcziwo njemu wojovali. Kſchecžijanska wérnošč tola njemože tak kſlaba a knicžomna bycz, tež niz we wocžach njepſchedcželov. Pawol ſo vod kſchecžijanstwo ſhibuja a wuziia jeho žohnowanje, pak pschedcziwo njemu wojuja. Japoſchtoł je kſlomo ſboža pschedpovjedał. S doboem njepſchedcželjo pod wodženjom bohatého fabrikskeho wobžedžerja wustupja. Tón mějesche ſ pschedacža kſlebornych kletkow Diany wulki dobyt. Duž ſo wo kwoje bohatstwo boji, wón haru ſehna. Tak je dženka hischeze. Bohacži, wucženi wodža lud, druhý pschedpovjedał. Niz wutroba a kwydomje, ale džinwanje na stav a ſazkužbu ma kſlomo. Duž dyrbí ſo wérnošč mudrowacž dacž wot tajkich ludži, kiz ſu jenož wschědnje ſloženi, ſo ledy dopomija: „Schto je ſ Jeſužom? Schto je ſ njebmjertnej duschu? Schto ſ wěžnosči? A tola tak czežko njeje, roškud dostacž. Hladaj na dživne naſtacže a mózne roſſcherjenje kſchecžijanstwa pschi wſchém nadběhowanju kwyeta. Sswét ma jenož kwoj wuzitk we wocžomaj. Demetrius, kiz ſam do

Diany njewéri, wudawa starošč ſa nju. Se ſłowami ſdželanošč, pokracžowanje ſo ludžo ſawjercza a ſo wot wérnošče wotwodžuju. Evangelij mjenuje ſo baſta ſa stare žony. A tykazý ſabudu, ſchto je troscht jich wótzow, wjeſhele jich młodosče bylo. Schto je ſ tym dobyt? Prawa radošč a ſpočinošč, prawy troscht a ſvože ſo minu. A kónz je? Czma a nót? Duž njedajmy ſo ſaplesč. Wojowanje ſe kwyetom njewuwoſtanje a njeh pschedpovjedał, wono wjedże k dobremu kónzej, hdyž kſchecžijanstwo kwyetu wojuje.

2. Wojowanje kſchecžijana wſchedcziwo kwyetej.

S prawej ſmužitoſču dyrbí ſo ſapocžecž. To dyrbisich druhdy mjeſczecž. Pawol by wěſcze rad psched ludom wustupil, ale ſlepje je, ſo ſo wot kwojich pschedcželov wróčzo džerzecž da. Hdyž ſu wutroby rošhorjene, je ſa wucžownika Jeſužoweho ſlepje mjeſczecž. Kſchecžijan pomož w nufu namaka. Pawol naſhoni žohnowanje dobreje wyschnoſče. Kanzler je roſomny ſaſtojnīk, kiz lud ſměruje. Tak mamý ſo tež my ſa dobru wyschnoſč džatowacž a ſa nich wo žohnowanje prožycž. A hdyž je lud ſměrowany, Pawol dale njeprěduje, ale prjecž czehnje. Wón ſebi myžli: Ja kym wužywał, Bóh dyrbí roſcž dacž. A wopravdže naſta w Efesu kſežejaza wožada. Kajka to wucžba ſa předarjow, ſa starskich, ſa kózdeho kſchecžijana! Khostanje ſame njecžini. Kózdy cziń to kwoje a daj Bohu tež cžinicž. Majprjedy kwyedčenje a potom ſczepliwošč, to je prawy pucž. Pawol běſche duchapołny kwyet, ale wón je wot wobſtajneje modlitwy ſa kwoje wožady wjazh wocžakował hacž wot duchapołnego předowanja. A wón

je wulke dobrye džeržač. Modlitwa wjese samože. Czimy po jeho pschitladi, potom budżem y wojowacż dobre wojowanje wěry a dozpicż: Pschińdż k nam twoje kralestwo. Hamjen.

Mojej duschi chze ſo picż.

(Spitta.)

Pſalm 42, 3.

Brashejče ſo, czeho tradam,
A ſchto wulzy holi mje?
S wutrobu ſej Boha żadam,
Po nim picż ſo duschi chze,
Wſcho mi daječe! — tola khudý,
Hubjeny ſym bjes Boha;
Lacžny, hłodny w ſwecze tudy
Bludžu ja bjes počoja.

Bohatſtwo a ſweta hłodnoſcz,
Czeſcz a lóſcht a kraſnoſcz wſcha
Njeſpoſkoji dusche hłodnoſcz,
Wutrobje móz njedawa.
Mozy k wérje, k wuſwjeczenju,
Troſcht pschi ſweta ſloboczi,
Wjeſlu duschu k wuczehnjenju
Böh mi jeno poſkiczi.

Sſwjeczo ſlepe, pschiboh khudý,
Kiz je ſ ruku ſcžinjeny,
Njem'že bołosne mi kſchudý
Nihdy ſdalicz ſ wutroby.
Sſwetne myſkle, mudrowanie,
Tutoh' czasza pschibohi,
Njewoſmu mi požadanje:
Teno Böh to ſpokoji.

Ach! hdj budże ſo mi doſtač,
Widžicž Bože wobliežo?
Hdj budu móz pschi nim wostacž
Sewobodny wot ſachodnog?
Hdj ja ſapſhimnu tam jeho,
So wjaz' njeb'dże wſate mi?
Ach! hdj ſmęju ja taſ jeho,
Raž mi ſłowo polubi?

Hdj b'dże połnoſcz Ducha data,
Kiz mje k templej wuſwjeczi?
A hdj jeho wola ſwjata
Moju duschu pohani?
Ach! hdj budże wſchitka žadnoſcz,
So w tej jenej poſhubicž,
So bich ja był jeho radoſcz,
A moħl jeho pschekraſnicž?

Wěm, ſo wostacž w dusche klini
Njeb'dże czwilna žadnoſcz mi;
Ton, kiž duschu lacžnu czini,
Junu lacžnoſcz ſastaji.
Hdj ſym ſ puſcžinu tu pscheschli
Do njebjeſkej ſahrody,
A ſo k rělam živym ſechli,
Dha wjaz' lacžnoſcz nimamž.

Ważnoſcz ſerbſkeje rěče ſa Bože kralestwo. w Sſerbach.

Wulka dobrota ſa Sſerbom ſu ſerbſke Bože ſlužby. O ſo bichu ſebi teho dla wſchitzh Sſerbjo předowanje Božeho ſłowa w maczeŕnej rěči wſkozy wažili a tu dobrotu ſ džakom wužiwali, fotraž ſo ſ nim jich njeſmjernym dusham psches Božu miłość doſtawa! Bohužel pak je w naſchim čaſzu doſcz tajfich Sſerbom, kotsiž ſwoju ſerbſku rěcz ſ ujeprawom jako njevužitnu a njenahladnu ſazpiwaju a ſo teho dla tež na to waschnje k Němzam džerža, ſo na němſke ſemſche khodža, ſebi myſlo, ſo ſu potom něchto lepſhi abo woſhebnischi. Tajke ſmyſlenje ma ſo najkruežiſho ſažudžicž; pschetož wono ſhwedči.

1) wo ežornym nježaku /pschecžiwo/ Bohu. Naſcha luba ſerbſka rěcz je drohi dar njebieſkeho Wótza, fotrž teho dla njeſměný ſazpiwacž, ale mam ſon k jeho czeſczi džakownje wužiwacž. Tež w naſchej ſerbſkej rěči je ſebi Böh tón Knjes ſwoju ſhwalbu wustajil, dokelž je to jeho ſhwjata wola, ſo bichu tež ſerbſke jaſyki poſnaše, ſo Jeſuš Khrystuſ tón Knjes je k czeſczi Boha teho Wótza (Fil. 2, 11).

Spomnjene ſmyſlenje ma ſo tež ſažudžicž, dokelž je wono

2) pschecžiwoje Bože je ſchtwórteje kaſni. Po ſwojej mudrej radže je Böh luby Knjes to poſtajil, ſo ſym ſo wot ſerbſkeju starsheju narodžili. Sſwojeju starsheju pak mam po Božej pschikasni czeſczicž, ſchtož ſoł ſ tym ſtawa, hdj ſebi jeju rěcz jako drohe ſawostajenſtwo wſkozo wažimy. Schtož ſo po tajfim ſwojeje ſerbſkeje rěče hanibuje a ju ſazpiwa, tón ſ tym pschecžiwo Božej ſchtwórtej kaſni hręſchi a ſo taſ wo jejne ſlužbenje. pschinjeſe.

Skonečnje tajki člowijek, fotrž ſo ſwojeje maczeŕneje rěče wſdawa, tež

3) na ſwojej njeſmjernej duschi ſchłoduje. Pschetož ſube Bože ſłowo jeno w maczeŕnej rěči prawje k wutrobje dže; w zusej rěči džeržane předowanje člowjeka zyłe ſymneho wostaja. Teho dla tež tajfich Sſerbom, kotsiž běchu psches wobkhad wſchēneho ſiwiſenja němſkeje rěče derje doſcz mózni, husto prajicž ſlyſchachmy: „Němſki zyłe derje roſymju, ale ſ němſkeho předowanja njemóžu ſebi ničo wſacž ſa ſwoju wutrobu.“ Maczeŕna rěcz ſo člowjekoj hžo ſe ſažným džecžatſtvoſtak do dusche a wutroby ſaſhczepuje, ſo wona poſdžiſho jeho zyłe ſacžuwanje a myſlenje wobknježa. Wopraschesh ſo wérjazeho Sſerba, w tajkej rěči ſo wón modli, dha eži wěſcze wotmolwi: „Ta rěcz, w fotrež ja ſe ſwojim Bohom a ſbóžnikom rěču, je moja luba ſerbſka rěcz.“ Hžo ſwjecži japoſchtoljo předowanju w mozy ſwiateho Ducha ſóždemu ſudej wulke džiriy Bože w tej rěči, fotruž wón jako ſwoju maczeŕnu rěcz najlepje roſymjesche, a ſ teho wulhadžesche ſa duschu wulke žohnowanje.. Tež mižionarojo wbohim pohanam evangeliom Jeſuſowym w jich maczeŕnej rěči pschipowjedaju, dokelž wón jeno na to waschnje w jich wutrobach klinki ſbudžuje, fotrež jim psches duschu du. Bože kralestwo pak w Sſerbach twaricž a roſschérjecž, je ſwiaty nadawč naſchego wſkoſodſtojneho ſerbeſkeho duchownſta. Duž bližimy ſo jemu w mjenje mnogich Sſerbom tudy ſe ſjawnej wutrobnjej přoſtawu: wono chylo móz ſwojego ſaſtojſtwa a na podložku ſaſtonja ſwěru ſa to ſobu ſkutkowacž.

1) ſo bichtej ſo w naſchich ſchulach ſerbſke čitanje a ſerbſka nabožna wucžba na žane waschnje njeſchikrotſchalej, kaž tež

2) tajfich ſerbſkich starschich, kotsiž chzedža ſwoje džecži na němſku paczeŕsku wucžbu ſlacž, ſhutnje a naležnje napominacž, ſo tola ſ tajkej njeſwědomitoſežu njebychu ſwojim džecžom najrjeſiſche žorlo žohnowanja a duchowneho wokſchewjenja ſankhyli.

O taſ ſyrlwine ſiwiſenje čerpi, taſ dyrbi wěra a poſnače.

pobožnoſć a bohabojoſć ſchłodowacź, hdvž lud njemóže knihi a piſma ſtwojeje macżeŕneje rěcze čitacź, fotrež jemu jenicžy prawje ſ wutrobje du; hdvž ſo ſ Božim ſłowom we ſtwojej macżeŕnej rěczi natwaricź njemóže; hdvž dyrbi w prósche ležo wostajicź te fraſne drohe knihi, fotrež ma wot ſwojich pobožnych wótzow w macżeŕnej rěczi! Kajſe je to pschehrěſchenje, hdvž ſo na to nje- hlaſa, ſo ſerbske džecži Bože ſłowo do wutrobow njebjeru, ale jeno němſke ſłowa do pomjatka! Kaf móže ſo tak dozpicź, ſo njebjeſka móz Božeho ſłowa w džecžaznch wutrobach do ſrwě a žiwjenja pscheńdže? W macżeŕnej rěczi dyrbja ſo tež džecžom Bože wulſke džiwy pschipowjedacź, hewaſk wostanje wutroba džecži ſymna a njehnuta. Ženo ſ pomozu macżeŕneje rěcze móžetej ſchulſka a pacżeŕſka wucžba młodoſtne dusche prawje ſapſchijecź, je duchownje woſłodžecź, ſ kſchecžijanskim pónacžom woſohacžicź a jich wolu do Božeje ſlužby ſtajicź.

Maria.

(Wieżna stawisza.)

„Tę lubę Boże! je to tola żałosć, tak swojich schęscż dżeczi sawostajicż a wotkał dyrbjecż“, prajesche jena kmótra s cžicha k druhej. „Haj, to ja też praju“, wotmolwi druga śdychujo. Wobej stejeschtej pschi cžele runje semrjeteje żony burą Dżetmarja. „Dha je wopravdże njeboha?“ wopraszha bo tsecža kužodniža, kiž s durjemi fastupi. Tej żonje s głowu śiwnyshcej a pokasachcej na njebohu, kaž tam ležesche, blędej ruzu na płaſħeče, głowu zunje na sahlowkach. „Wutrobu hnuijazh napohlad!“ Haj, budžichu jeno wutroby sa njebješa bo hnucż dałe, budžichu śłyshale, schto tole cželo předuje: „W ślaboſczi śym wuszyte, stančż budu rjenje nowe“, a budžichu jenož napominanje a troſcht mohle sapſhijecż! Wschitfe tsi żony njewjedžachu żebi nicžeho troſchtneho prajicż: Že to tola ſrudoba! — haj to je żałosć! — ale hinač njeje; — błuſke ſacžucże, so po śmijerczi hisħeče něſchto ślēduje, a schtož tam drje pschińdże, cžini je tschepjetaze, něſchto ſatſchaſjuje jich duschu, tola ju njedobudža; njeboha bu poħrjebana, tón hnuijazh wobras je nimo a bórsh sabhyt. Že to tola flę, so wschitko woſkoło jeneho tač wotemrēwa, a jedyn njewě, na cžim je.

Pełna mó istwie wudowž s čaſzami mótsje saplaſtowasche, a žałosćenje wbohich bu psches to pschezo ſylnische. „Dybimy tolaras s njemu poſtupicž, chzemž jeho potroſchtowacž”, rjefny jena mót tpeh žonow.

„Ró, fmótsje, směruj ſo jenož“, prají jena, „nětk wschať jedyn ras hinat njeje.“

„Ach luby Božo, ty luby Božo!“ wołasche wbohi muž! nije-
pomyjšli pak pſchi tym na lubeho Boha, ale na to, ſchtož bě ſhubiſ
„že to tola brawe niesbože“, riekný druhá.

„Mój bo tola pſchezo tak derje moberídžechmoj”, žałosćzesche
muđomż.

„Wěrno je, wona běsche dобра žona a bě hischcze taf mloda!“

„Kaf móže jeno Bóh to činit, ja tola nifomu žaneje

"... fſchimdy cžiniš njejšym!" ſforžeſche móń ſaſo.

„A te lube njewinowate džecžatfa; haj, tola paf na bívěcže
hinač njeje“, rječnij prěnja ſašo.

W tym wotewrichu ſo durje a nahladna žona ſastupi. To je wudowza Džetmarjowa žotra; nō, pſchi tajſich ſkładnoſćach ſo wona hodži, pomylſlichu ſebi žony, wona je ſebi wot fararja wothladała; ale tak měrna wonhlađa, a běſche tola najlepſcha pſchecželniza njebočicžkeje! Wona džesche k bratrej, poſkicži jemu ruku a prajesche wutrobnje: „Lubý bratsje, Bóh lubý knjeg, fiž cži tónle fſchiž je napołožiš, pomhaj cži jón tež njeſcž.“ Potom pſchiſtupi k džecžom. Hilžbjeta, najstarſcha 16 lětna holža, mějesche najmjeńsche na ružy. Čžeta dowiedže muža a džecži k ſemrjetej.

Hlajcze, ſak tu leži, taſ měrnje a ſbožownje, haj měrnje a ſbóžnje, dofelž běſche bohabojaſna, a dofelž je we wérje do naſcheho Šbóžniča Žeſom Rchrysta wumrjela. Bohlaďajcze nětf taſ prawje na maczter, wona praji: „džěcži, budžcze bohabojaſne, ſo ſměju waſ junu wſchě ſaſo, ſo tež měrnje a ſbóžnje wumrjejecze.“

Hilžbjeta, kiž hewaſ cžecže dobra njebě, dofelž bu ſradowanje
jeje mlodoſcže pſches cžecžine pobožne ſmyſlenje husto pſchifrótſchene,
běſche nětč hnuta, tajke rěcže ſklyſchecž; wona da jej ruku, pſchi-
tlóči ſo f njej a wuplaſa ſo na jeje wutrobje. Tež bratr
mějesché nětč ſłowa ſklyſchecž, kotrež dýrbjachu jeho ſe ſtareje ſi-
koſcže a njewěry wutorhntcž, a won ſwólniwoje na nje poſluchasche;
běſche to tola nějchto troſchtne w jeho próſdnočze a bjeſpomožy!
Samo žony, kiž hiſchcže naſdala ſtejachu, pſchifimkowachu ſ hłomu.
„Haj, haj, wono dýrbjało hinaſ bycž; žana ſwěrnoſcž, žana wěra
wjazh w ſwěcže njeje!” prajachu ſdýchujjo, ale ſo tež poſta nich
wo tém pobrachny, na to njeponyſlichu a woteńdzechu ſ ſwojemu
wſchědnemu dželu.

Njeboha bu poħrjebana, njemēr najprěñszych dnjow bě nimō, wſchitfo bě ſaħo w starej foliji a Džetmař namaka we wobstaranju hospodařstva něſchto rošpróſchenja. „Ale hiſħeże niž doſcž“, prajesche jeho ſiwař Bětnař, „wón dyrbi wjele wjazv mjes luđi, ſo ſo jeho myſle dale bóle wot teje wěz̄y wotwobrocža.“ Swoju žonu njemόžesche wopſchijecž; ta ničžo wo rošpróſchenju myſlow wjedžecž njechaſche, wjele wjazv ſebi wſchu móžnu próžu datwaſche, ſo bý bratr prawje hļubofi ſacžiſchež ſwojeho fſchiža ſkhował. „Bóh jemu tole njeſbože podarmo pôžlał njeje“, prajesche měrnje, „a wón je hiſħeże kucže doſcž ſapomni; čzem⁹ hladacž, ſchtó ſměje prawo“.

¶ Njebě prěni krócz, so běschtaj mandželskaj tak dwojaſeje myſle, haj Bětnař bě ſwojej žonje ſ wjetſcha pſchezo napſchecživo, a nje- budžesche wona tak ſa wuſhomaj měla, faž ſam prajesche, budžische jeho myſl a wola ſtajnje placžila. Tola cžaſh, hdžež žona ſo njeſwažesche, žaneho ſłowcžfa ſobu prajicž, běchu nimo, a to ſo tak ſta.

Takto šo w hromadu dawaschtaj, běschtaj wobaj jeneje myſle. Wón bě najbohatſhi bur wo wſy, rjaný, młodý pachol; tež wona bě bohateho bura džowka, a jeje nan prajesche: „Sa ſym muž, ja móžu cžinicž, ſchtož chzu, a móžu šo jeho tež wostajicž; ja ſedžu w połnym, mój ſyn ſedži w połnym, a ſa pſchichodneho ſyna njerodžu žaneho naheho.“ Młoda burowka bě w tej ſamej myſli žiwa a ſpusczeſche ſo na bohatſtwo; ſ mužom ſo jara derje wobſhadžesche, pſchetož wonaj běſchtaj jeneje myſle. Nět k ſo poda, ſo starý duchowny wumrje, a młodý bu póſlany, ſo by prósne město na ſhwilu wobſtaral. To pač bě džiwny muž, čertowy předař, faž jemu naprajichu, ſ tym žeane wobeňdženje njebe. Dobry starý duchowny, rěkaſche tu, tón žeanemu čłowjeku ſleho ſłowęſka njeprajesche, a my jemu tež nicžo na pucž njeupołożichmy a wschitko tač duschnje džeſche; tónle pač pſchinioſchuje njemér a njeboſoj do zpěje wſk. Tež do Bětnarjez domu niejednou pſchinieſke.

pschetož wěste bě, so bě mlodu burowku wrótnu předował. Haj wona tať cžische wołolo khodžesche, wjedžesche husto bļudne rěcže a chžysche wschelske nowe waschnja w žiwjenju sapocžecž, fotrež běchu tola ſměſchne. Bětnar ſo nad tym rošhněwa, ſafhadžesche bórshy ſlě ſe žonu, a wboha bu pschezo bble ſamýſlena. Nowy duchowny chžysche ju troſchtowacž, ale njemóžesche, doſelž žadny čertowy předař njebě. Žejny nan ſo nad tym pschejara ſrudži, pschetož ienicžka džomka bě jemu droha jačo wóczko we hlowje, a njemóžesche jeje waschnju ſrostymicž: wona bě tola w tym ſamym padže jačo wón, móžeſche wscho cžinicž a tež ſo wscheho wostajicž a bě tola tať njesbožowna. Skóncžnje ſej pola nana wudobh, ſo ſmědžesche ſ malym džesčom, ſražnym dwělětnym hólzom, do Hórkſi ſ ſwojej cžecže ſapucžowacž. Bětnar ſam ſpóſna, ſo dyrbi

šo rospřoschicž, a na druhé myſle pſchiuež; vſchak wutrobuje rad chyſche, ſo by ſo ſažo wulekowala a wſchitko kaž předný býč mohlo. So je tam tež čertovný předař, wo tym nan pſchichodnemu ſynej njeſpomni; pſchetož w tym padze budžiſche Bětnar czežž do pucžowanja ſwolil. Žona bě wózom nježel prjecžkach, pſchiuňže ſažo a bě zyle wulekowana. Kaž předný pak tola njebe; wona drje wjele rěčow wo tym nječinjeſche, bě pſchecželniva a ſrěčliwa ſ kóždym, ale pſchi wſchém tym khoodžesche ſwoje ſamſne pucže a mějeſche ſwoje ſamſne myſle, a hōdež ſo khmana ſkladnoſež pokáſa, wupraji ſo wo tym ſ wuſchitnymi a pſchihódnymi ſlowami. Mjes tym, ſo nět̄ nowý duchowný nicžo na pucž njeſpoloži, cžinjeſche jo wona, tak ſo ta muſkařka, kaž jej bóry narjekných, tola hiſhče nekotre žony nadobý, kíž běchu ſ njeju prawje jena wutroba a jena dufcha. Štvojeho muža njeđobu, wonaj njebeſchtaj we wulkej pſchekorje žiwoj; pſchetož wón runje najhórschi njebe, a wona bě roſomna doſež, po móžnoſeži wſchitku pſchicžinu ſ ſwadže wotſtronicž, ale tola běſche wón wſchemu jeje žiwenju a cžinjenju napſchecžiwny a to bě wſchudže pytnyč, najſrudniſcho pſchi wocžehnjenju jenicžkeho hólza. To džecžo bóry pytny, ſo starſchej pſches jene njebeſchtaj, a dokelž nan jemu žiwenje wjele lóžſche a ſpodobniſche cžinjeſche, džeržesche ſo hólz nana a bu wježoły pachol kaž wſchitzy druſy wježni hólzy. Wón runje pſchewulke hroſnoſeži nječinjeſche, dokelž khétero wjele na cžecž a pſchistojnoſež džeržesche — bě džé naiprénischeho bura jenicžki ſyn: ale mjes tym ſo duchowný na kletz̄y cžerta přejſche, cžerjeſche tón ſamy we woſhadže ſwoju lóſchtniu hru, a pola starých a mlodych bě nimo wſchitkeje cžescze a pſchistojnoſeži bjesbózne a njeđuſhne žiwenje ſo ſažralo.

Njeboha Džetmarjowa tež ſ tým cžichim ſluſhēſche; wona džeržesche ſo ſ ſwakowej, a tale ſwakowa, hacž runje najměrnicha pſchi wſchém ſrudobje, cžujiſche ju najhlobſcho, pſchetož jej bě wulki troſcht w žiwenju wotemrjel. Tak nekotru hodžinku běſchtej wobej žonje, hdyž mužej w korezmje ſedžeschtaj, w hromadže pſcheylej, wonej běſchtej mér tuteju mužow, domižy mér a ſbóžnoſež ſwojich džecži w hromadže na wutrobje nožylej, běſchtej ſo troſchtowalej, hdyž ſo wſchitko tak njeporadži, kaž běſchtej rad mèlej; pſchetož runje kaž pola Bětnarjez ſyn ſo ſ nanej džeržesche, tak bě Hilžbjeta w poſledních létach ſlabej macžeri wotroſta, a hdyž tež wobej macžeri ſ nanomaj jeneje myſle běſchtej, ſo ſo wobaj pſchichodnje bracž dyrbjeſchtaj, dha tola bjes ſrudobj na pſchichod tuteju džecžow pomýſlicž njemóžeschtaj. Nět̄ bě ſwérna macž njeboha, Hilžbjeta bě ſama ſebi ſawostajena, bě hiſhče džecžo, hdyž tež níz po wulkoſći, dha tola po ſmyſlenju. Džetmar to ſam ſpóſna a bě ſwólniwý, na ſwakowej radu poſluchacž; jeho džecži dyrbjachu mécž druhe wothladanje a wobſedžbowanje. Nichtón ſo ſ temu ſlepje njehodžesche hacž Maſdaliz Marja, bliſkeho wujowa džowka, kotrejež starſchej běſchtaj hžom njebohaj. Hžom wjele lét pſcheywasche pola ſwojeje cžetj w Hórzy, běſche tej ſamej w hospodařtwje a pſchi džecžoch pſchezo jara pomožna byla, a móžesche ſo nět̄ parowacž. Hacž runje hakle dwazhčí lét ſtara, bě tola dowérna a ſchtóž je najwažniſche, wérjaza.

Marja pſchicžahný, džiwné powiedanja běchu hžom do předka wo njej ſlyſhēſ, haj ſ wjazorych ſtronow bu Džetmarjej wotradžowane, tajku muſkařku, tajkeho cžěmnika ſebi do domu bracž. Tón pak ſnapſchecži, wſchak běſche moja njeboha žona tež modlerſka ſotra a ja ſym ſ njej jara derje ſo wobefchol; moja ſotra, kíž runje tak myſli, roſyml wěſcze w žiwenju wſchitko najlepje ſapſchijecž. Wysche teho ſ Marju tak ſlě býč njemóže, běſche tola wuſnamjenjene, duſhne a pödla cžerſtwe a žiwenja wježele holicžo.

Bětnarjez Handrij troſchtowasche ſwoju cžetku Hilžbjetu abo Hilžicžku, kaž bu we wžy mjenowana, a projeſche: „Kedžbuj, nět̄ ſo pola Važ hakle žort a wježele ſapocžnje, Marja ſo tajka

njeſda, jako hornž poſných myſchi; ſchtó wě, to wbohe holicžo je w Hórzy dyrbjało ſo modlicž a ſpěvacž wutnycž, nět̄ budže rad ſ nami ſkafacž a rejwacž.“

Hilžicžka pak ſ hlowi wijesche, pſchetož pſchi wſchém lóſchtnoſeži Marja husto wulkej wocži naſtaji, hdyž chyſche Hilžicžka po ſwojim wachnju ſanjecž.

Marja bě pilna wot ranja hacž do wjedžora. Wona namaka tež tójshto džela, a Džetmar mějeſche ſa to, ſo je hiſhče roſhlaſniſcha hacž jeho njeboha žona; wona pak bě tež wjele wjetſcha a bôle pſchi mozach. Hilžbjeta ſo prěnje dny hromadu ſebra, wona chyſche ſo cžecže w džéle runacž, nichtón ju njebe předný tak hanjecž a běhacž widžal kaž nět̄. Bětnarjowa bě ſbožowna a pomýſli, wono wſcho derje pónidže. Marja je wuſtojna, wona ma pak tež wutrobu na prawym měſcze. Tak ſubocežiwe a ſtaroſciwe wobkhadžesche ſ mólcžkimi! Najmjeñiſche wſa do plaſhčza, ale nimo teho ſpody ružy wutylky, ſo móžesche ſchalki woplokovacž, a ſmejo lažesche druhe mólcžke jej na khribjecž, abo wona wulicžowa jim a ſpěvaſche ſ nimi, kaž to njeboha macž bě cžiniła; haj, džecži měnjaču, cžeta je tak dobra kaž njeboha macž, jenož ſo móže bôle žortowacž.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Kónz oktobra ſažo nowa ſerbſka protýka wuſidže. Duž chyli ſſerbja na to džiwacž, ſo njebych u ſebi němſku protýku ſupili, hdyž ſo jim tež tajke poſficižuja.

— Bibliſki pucžnik na lěto 1904 ſo pſchihotuje a je knjeſ farař Matek-Hučinjanſki ſpižanje ſerbſkeho pucžnika pſchecželnje na ſo wſal. Wón budže w prawym cžaſu hotowý a ſobuſtarý knihowneho towarzſtwia jón pſches ſwojich knjeſow duchownych doſtanu. Tež tajzy, kíž ſobuſtarý nježu, móža ſebi jón ſa 15 np. kupicž.

— Hakle ſaúdžený thdžení cžitachmý džak, kotrýž džakowna zyrlwinſka a ſchulſka Buſecžanska woſhada ſwojemu dolhoſtěnemu kantorej a wužerzej knjeſej Hatniſej, hdyž ſona wotpočink poda, pſchiwola. Wón njeje ſwój wotpočink doho wužicž mohl, tón knjeſ je jeho wotwolał ſ wěcznemu měrej. Džak jeho woſhady dže ſa nim do tamneje wěcznoſež!

— Wólby wólbných mužow do ſakſkeho ſejma ſu ſkóncžene. W Budyskim měſchczanskim woſkjeſu ſo nazionalliberalny pſchekupz Hartmann wuſwoli. Sa poſtajjneho konservativneho kandidatu knjeſa wyschicžeho ſeminarskeho wužerjerja Preibſcha je ſo jara malo wólbných mužow wuſwolilo. W krajném woſkjeſu ſo ſ wěſtoſciu knjeſ ſoba-Čornjowſki wuſwoli. W tutym woſkjeſu ſo nježu nowi wólbi mužojo wuſwili, dokelž je knjeſ Smola ſwoje ſapóžlanſtvo ſložil a wólba wólbných mužow na 6 lét placži. Tež w Pruskej ſo na wuſwolenje do ſejma hotuja. Wólbi mužojo ſo w bližſhim měžazu wuſwola.

— W Budyschinje w měſchczansleſ ſahrodze ſměje ſo wot pſatka hacž do njeđele jubilejſka wuſtajeńza ſadu, dokelž ſadove towarzſtwo jubilej ſwojeho wobſtača ſwjecži. Sa plahowanje ſada ſo staracž, je ſa ratarja dobra a wužitna wěz. Schkoda, ſo je ſo wuſtajeńza tak poſdže poſožila, pſchetož pſchi lětſchej horzocže běſche ſad do cžaſha ſraký a ſ temu je wichor wjele ſadu njeſraweho dele ſmietal. Duž tam na wuſtajeńzy telko ſadu, njebudže kaž mohlo ſo tam hewak dacž.

Daliſche dobrowólne darý ſa wbohe armeniſle ſyrotý.

S. D. 8 hr. — np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobný džak

Gólcž, redaktor.